

OBSAH

PŘEDMLUVA K ČESKÉMU VYDÁNÍ	5
PŘEDMLUVA INSTITUTU MARXE-ENGELSE-LENINA	7
PŘEDMLUVA K PRVNÍMU VYDÁNÍ	15
DOSLOV K DRUHÉMU VYDÁNÍ	21
PŘEDMLUVA K FRANCOUZSKÉMU VYDÁNÍ	32
DOSLOV K FRANCOUZSKÉMU VYDÁNÍ	35
PŘEDMLUVA K TŘETÍMU VYDÁNÍ	36
PŘEDMLUVA K ANGLICKÉMU VYDÁNÍ	39
PŘEDMLUVA KE ČTVRTÉMU VYDÁNÍ	43

KNIHA PRVNÍ VÝROBNÍ PROCES KAPITÁLU

ODDÍL PRVNÍ ZBOŽÍ A PENÍZE

KAPITOLA PRVNÍ. ZBOŽÍ	51
1. DVA ČINITELÉ ZBOŽÍ: UŽITNÁ HODNOTA A HODNOTA (SUB- STANCE HODNOTY, VELIKOST HODNOTY)	51
2. DVOJAKÝ CHARAKTER PRÁCE TKVÍCÍ VE ZBOŽÍ	58
3. FORMA HODNOTY ČILI SMĚNNÁ HODNOTA	64
A. PROSTÁ, JEDNOTLIVÁ ČILI NAHODILÁ FORMA HODNOTY	65
1. <i>Dva póly výrazu hodnoty: relativní forma hodnoty a ekviva- lentní forma</i>	65
2. <i>Relativní forma hodnoty</i>	66
a) <i>Obsah relativní formy hodnoty</i>	66
b) <i>Kvantitativní určitost relativní formy hodnoty</i>	70
3. <i>Ekvivalentní forma</i>	72
4. <i>Prostá forma hodnoty jako celek</i>	77
B. ÚPLNÁ ČILI ROZVINUTÁ FORMA HODNOTY	80
1. <i>Rozvinutá relativní forma hodnoty</i>	80
2. <i>Zvláštní ekvivalentní forma</i>	81
3. <i>Nedostatky úplné čili rozvinuté formy hodnoty</i>	81

OBSAH

C. VŠEOBECNÁ FORMA HODNOTY	82
1. <i>Změněný charakter formy hodnoty</i>	83
2. <i>Vztah mezi vývojem relativní formy hodnoty a ekvivalentní formy</i>	85
3. <i>Přechod od všeobecné formy hodnoty k peněžní formě</i>	87
D. PENĚŽNÍ FORMA	87
4. ZBOŽNÍ FETIŠISMUS A JEHO TAJEMSTVÍ	88
KAPITOLA DRUHÁ. SMĚNNÝ PROCES	102
KAPITOLA TŘETÍ. PENÍZE ČILI OBĚH ZBOŽÍ	112
1. MÍRA HODNOT	112
(Cena. Měřítka cen. Všeobecný vzestup nebo všeobecný pokles cen. Početní názvy peněz, počítací peníze. Kvantitativní inkongruence [neshodnost] mezi velikostí hodnoty a cenou. Kvalitativní rozpor mezi nimi. Cena je jen ideální forma hodnoty zboží.)	
2. OBĚŽIVO	122
a) Metamorfosa zboží	122
(Koloběh $Z - P - Z$. Prodej: $Z - P$. Koupě: $P - Z$. Metamorfosa zboží jako celek. Rozdíl mezi zbožním oběhem a výměnou výrobků.)	
b) Oběh peněz	132
(Metamorfosa zboží a oběh peněz. Peníze mění dvakrát místo. Množství obíhajících peněz. Rychlost oběhu. Průběh a vážnutí oběhu. Činitelé určující masu obíhajících peněz.)	
c) Mince. Známká hodnoty	142
(Mince a prutové zlato, opotřebovávání mince. Známká hodnoty. Stříbrné a měděné známky. Papírové peníze. Zákon oběhu papírových peněz s nuceným kursem.)	
3. PENÍZE	147
a) Hromadění pokladů	148
b) Platidlo	153
c) Světové peníze	160

ODDÍL DRUHÝ

PŘEMĚNA PENĚZ V KAPITÁL

KAPITOLA ČTVRTÁ. PŘEMĚNA PENĚZ V KAPITÁL	165
1. VŠEOBECNÝ VZOREC KAPITÁLU	165
2. ROZPORY VŠEOBECNÉHO VZORCE	174

OBSAH

3. KOUPEĚ A PRODEJ PRACOVNÍ SÍLY	185
(„Svobodný dělník“. Hodnota pracovní síly. Zvláštní povaha zboží „pracovní síla“.)	

ODDÍL TŘETÍ

VÝROBA ABSOLUTNÍ NADHODNOTY

KAPITOLA PÁTÁ. PRACOVNÍ PROCES A ZHODNOCOVAČÍ PROCES	196
1. PRACOVNÍ PROCES	196
(Pracovní proces, pracovní předmět, surovina, pracovní prostředek. Výrobní prostředek. Produktivní spotřeba. Pracovní proces jako proces spotřeby pracovní síly kapitalistou.)	
2. ZHODNOCOVAČÍ PROCES	205
(Hodnototvorný proces. Hodnota pracovní síly a hodnota, kterou vytváří v pracovním procesu, jsou dvě různé veličiny. Zhodnocovací proces, geneze kapitálu.)	
KAPITOLA ŠESTÁ. KONSTANTNÍ KAPITÁL A VARIABILNÍ KAPITÁL	218
KAPITOLA SEDMÁ. MÍRA NADHODNOTY	230
1. STUPEŇ VYKOŘISTOVÁNÍ PRACOVNÍ SÍLY	230
2. VYJÁDRĚNÍ HODNOTY VÝROBKU V POMĚRNÝCH ČÁSTECH VÝROBKU	239
3. SENIOROVA „POSLEDNÍ HODINA“	242
4. NADVÝROBEK	248
KAPITOLA OSMÁ. PRACOVNÍ DEN	249
1. HRANICE PRACOVNÍHO DNE	249
2. NENASYTNÁ CHTIVOST NADPRÁCE. TOVÁRNÍK A BOJAR	253
3. ANGLICKÁ PRŮMYSLOVÁ ODVĚTVÍ BEZ ZÁKONNÉ HRANICE VYKOŘISTOVÁNÍ	262
(Krajkářský průmysl. Hrnčičství. Výroba zápalek. Výroba čalounů. Pekařství. Železnice. Modistky. Kováři.)	
4. DENNÍ A NOČNÍ PRÁCE. SYSTÉM SMĚŇ	276
(Hutnictví a kovodělný průmysl.)	

OBSAH

5. BOJ ZA NORMÁLNÍ PRACOVNÍ DEN. ZÁKONY VYNUCJÍCÍ PRODLUŽOVÁNÍ PRACOVNÍHO DNE OD POLOVINY XIV. STOLETÍ AŽ DO KONCE XVII. STOLETÍ	284
(Bezohlednost kapitálu ke zdraví a životu dělníků. Anglické dělnické statuty. Hranice pracovního dne v XVII. století až do epochy velkého průmyslu.)	
6. BOJ ZA NORMÁLNÍ PRACOVNÍ DEN. NUCENÉ OMEZOVÁNÍ PRACOVNÍ DOBY. ANGLICKÉ TOVÁRNÍ ZÁKONODÁRSTVÍ V LETECH 1833–1864	299
(Zákon z roku 1833, 1844, 1847 a 1850. Hedvábnické továrny. Tiskárny kartounu. Barvírny a bělírny.)	
7. BOJ ZA NORMÁLNÍ PRACOVNÍ DEN. VLIV ANGLICKÉHO TOVÁRNÍHO ZÁKONODÁRSTVÍ NA JINÉ ZEMĚ	320
KAPITOLA DEVÁTÁ. MÍRA A MASA NADHODNOTY	327

ODDÍL ČTVRTÝ

VÝROBA RELATIVNÍ NADHODNOTY

KAPITOLA DESÁTÁ. POJEM RELATIVNÍ NADHODNOTY	337
KAPITOLA JEDENÁCTÁ. KOOPERACE	347
(Východisko kapitalistické výroby. Kvantitativní odlišnost kapitalistické výroby od cechovní výroby. Společenská průměrná práce. Úspora výrobních prostředků. Společenské produktivní síly kooperativní práce. Dřívější formy kooperace. Její kapitalistická forma.)	
KAPITOLA DVANÁCTÁ. DĚLBA PRÁCE A MANUFAKTURA	362
1. DVOJÍ PŮVOD MANUFAKTURY	362
2. DÍLČÍ DĚLNÍK A JEHO NÁSTROJ	365
3. DVĚ ZÁKLADNÍ FORMY MANUFAKTURY: HETEROGENNÍ MANUFAKTURA A ORGANICKÁ MANUFAKTURA	368
4. DĚLBA PRÁCE UVNITŘ MANUFAKTURY A DĚLBA PRÁCE UVNITŘ SPOLEČNOSTI	377
5. KAPITALISTICKÝ CHARAKTER MANUFAKTURY	386
KAPITOLA TŘINÁCTÁ. STROJE A VELKÝ PRŮMYSL	397
1. VÝVOJ STROJŮ	397
2. PŘENÁŠENÍ HODNOTY STROJŮ NA VÝROBEK	412

OBSAH

3. NEJBLIŽŠÍ ÚČINKY STROJOVÉ VÝROBY NA DĚLNÍKA	421
a) Přivlastňování dalších pracovních sil kapitálem. Práce žen a děti	421
b) Prodlužování pracovního dne	430
c) Zintenzivnění práce	436
4. TOVÁRNA	446
5. BOJ MEZI DĚLNÍKEM A STROJEM	456
6. KOMPENSAČNÍ THEORIE O DĚLNÍCÍCH VYTLAČOVANÝCH STROJI	466
7. ODPUZOVÁNÍ A PŘITAHOVÁNÍ DĚLNÍKŮ V SOUVISLOSTI S ROZVOJEM STROJOVÉ VÝROBY. KRIZE V BAVLNÁŘSKÉM PRŮMYSLU	476
8. REVOLUCIONOVÁNÍ MANUFAKTURY, ŘEMESLA A DOMÁCKÉ PRÁCE VELKÝM PRŮMYSEM	489
a) Zrušení kooperace, založené na řemesle a dělbě práce	489
b) Zpětný vliv továrny na manufakturu a domáckou práci	490
c) Moderní manufaktura	492
d) Moderní domácká práce (Krajkářství. Slaměnkářství.)	495
e) Přejchod moderní manufaktury a domácké práce ve velký průmysl. Urychlení této revoluce rozšířením továrních zákonů na tyto způsoby výroby (Šicí stroj.)	500
9. TOVÁRNÍ ZÁKONODÁRSTVÍ. (DOLOŽKY O ZDRAVOTNÍ PĚČI A O VÝCHOVĚ.) JEHO VŠEOBECNÉ ROZŠÍŘENÍ V ANGLII	510
10. VELKÝ PRŮMYSL A ZEMĚDĚLSTVÍ	533

ODDÍL PÁTÝ

VÝROBA ABSOLUTNÍ A RELATIVNÍ NADHODNOTY

KAPITOLA ČTRNÁCTÁ. ABSOLUTNÍ A RELATIVNÍ NADHODNOTA	537
KAPITOLA PATNÁCTÁ. ZMĚNY VE VELIKOSTI CENY PRACOVNÍ SÍLY A NADHODNOTY	548
I. VELIKOST PRACOVNÍHO DNE A INTENSITA PRÁCE JSOU STÁLE (DÁNY), PRODUKTIVITA PRÁCE SE MĚNÍ	549
II. PRACOVNÍ DEN A PRODUKTIVNÍ SÍLA PRÁCE JSOU STÁLE INTENSITA PRÁCE SE MĚNÍ	553

OBSAH

III. PRODUKTIVNÍ SÍLA A INTENSITA PRÁCE JSOU STÁLE, PRA- COVNÍ DEN SE MĚNÍ	554
IV. SOUČASNÉ ZMĚNY V TRVÁNÍ, PRODUKTIVNÍ SÍLE A INTENSITĚ PRÁCE	556
KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ. RŮZNÉ VZORCE MÍRY NADHODNOTY	560

ODDÍL ŠESTÝ

MZDA

KAPITOLA SEDMNÁCTÁ. PŘEMĚNA HODNOTY PRACOVNÍ SÍLY, RESPEKTIVE CENY PRACOVNÍ SÍLY VE MZDU	564
KAPITOLA OSMNÁCTÁ. ČASOVÁ MZDA	572
KAPITOLA DEVATENÁCTÁ. ÚKOLOVÁ MZDA	580
KAPITOLA DVACÁTÁ. NÁRODNÍ ROZDÍLNOST MEZD	589

ODDÍL SEDMÝ

AKUMULAČNÍ PROCES KAPITÁLU

KAPITOLA DVACÁTÁ PRVNÍ. PROSTÁ REPRODUKCE	597
(Dělnická třída jako příslušenství kapitálu. Vztah mezi kapitalistou a dělníkem je reprodukován kapitalistickým výrobním procesem.)	
KAPITOLA DVACÁTÁ DRUHÁ. PŘEMĚNA NADHODNOTY V KAPITÁL	611
1. KAPITALISTICKÝ VÝROBNÍ PROCES V ROZŠÍŘENÉM MĚŘÍTKU. PŘEMĚNA VLASTNICKÝCH ZÁKONŮ ZBOŽNÍ VÝROBY V ZÁKONY KAPITALISTICKÉHO PŘIVLASTŇOVÁNÍ	611
2. CHYBNÉ POJETÍ REPRODUKCE V ROZŠÍŘENÉM MĚŘÍTKU POLITICKOU EKONOMIÍ	620
3. DĚLENÍ NADHODNOTY NA KAPITÁL A DŮCHOD. THEORIE ABSTINENCE [ZDRŽENLIVOSTI]	623
4. OKOLNOSTI URČUJÍCÍ ROZSAH AKUMULACE NEZÁVISLE NA POMĚRU, V NĚMŽ SE NADHODNOTA ROZPADÁ NA KAPITÁL A DŮCHOD. STUPEŇ VYKOŘIŠŤOVÁNÍ PRACOVNÍ SÍLY. PRO- DUKTIVNÍ SÍLA PRÁCE, VZRŮST ROZDÍLU MEZI POUŽÍVANÝM A SPOTŘEBOVANÝM KAPITÁLEM. VELIKOST ZÁLOHOVANÉHO KAPITÁLU	631

OBSAH

5. TAK ZVANÝ PRACOVNÍ FOND	642
KAPITOLA DVACÁTÁ TŘETÍ. VŠEOBECNÝ ZÁKON KAPITALISTICKÉ AKUMULACE	646
1. VZRŮST POPTÁVKY PO PRACOVNÍ SÍLE SOUBĚŽNĚ S AKUMULACÍ PŘI NEMĚNÍCÍM SE SLOŽENÍ KAPITÁLU	646
2. RELATIVNÍ ZMENŠOVÁNÍ VARIABILNÍ ČÁSTI KAPITÁLU BĚHEM AKUMULACE A KONCENTRACE, KTERÁ JI PROVÁZÍ	655
3. VZRŮST PRODUKCE RELATIVNÍHO PŘELIDNĚNÍ ČILI PRŮMYSLOVÉ RESERVNÍ ARMÁDY	663
4. RŮZNÉ FORMY EXISTENCE RELATIVNÍHO PŘELIDNĚNÍ. VŠEOBECNÝ ZÁKON KAPITALISTICKÉ AKUMULACE	675
5. ILUSTRACE VŠEOBECNÉHO ZÁKONA KAPITALISTICKÉ AKUMULACE	683
a) Anglie v letech 1846—1866	683
b) Špatně placené vrstvy britské průmyslové dělnické třídy (Výživa. Bytové poměry. Londýn. Newcastle-upon-Tyne. Bradford. Bristol.)	689
c) Kočovné obyvatelstvo (Bytové poměry. Dělníci pracující na stavbě železnic. Dělníci v uhelných a jiných dolech.)	699
d) Vliv krise na nejlépe placenou část dělnické třídy (Dělníci pracující na stavbě železných lodí ve východní části Londýna.)	703
e) Britský zemědělský proletariát (Kočovné tlupy.)	708
f) Irsko	735
KAPITOLA DVACÁTÁ ČTVRTÁ. TAK ZVANÁ PŮVODNÍ AKUMULACE	753
1. TAJEMSTVÍ PŮVODNÍ AKUMULACE	753
2. VYVLASTNĚNÍ ROLNICKÉHO OBYVATELSTVA Z PŮDY (Přeměna orné půdy v pastviny v poslední třetině XV. a v prvních desetiletích XVI. století. Reformace a krádeže církevní půdy. Přeměna feudálního vlastnictví v buržoasní vlastnictví. Restaurace a „Glorious Revolution“ [slavná revoluce]. Rozkrádání státních statků. Loupení obecního majetku. Clearing of Estates [očista statků], přeměna orné půdy v pastviny pro ovce a pastvin pro ovce v honební revíry v horských oblastech Skotska.)	756
3. KRVAVÉ ZÁKONODÁRSTVÍ PROTI VYVLASTNĚNÝM OD KONCE XV. STOLETÍ. ZÁKONY K STLAČOVÁNÍ MZDY	774

OBSAH

4. GENESE KAPITALISTICKÝCH FARMÁŘŮ	782
5. ZPĚTNÝ VLIV ZEMĚDĚLSKÉ REVOLUCE NA PRŮMYSL. VY- TVOŘENÍ VNITŘNÍHO TRHU PRO PRŮMYSLOVÝ KAPITÁL	784
6. GENESE PRŮMYSLOVÉHO KAPITALISTY (Koloniální systém. Systém státních dluhů. Moderní daňový systém a systém ochrany dětí. Zrození velkého průmyslu a vraždění dětí.)	790
7. DĚJINNÁ TENDENCE KAPITALISTICKÉ AKUMULACE	801
KAPITOLA DVACÁTÁ PÁTÁ. MODERNÍ THEORIE KOLONISACE	805

REJSTŘÍKY

SEZNAM LITERATURY	815
JMENNÝ REJSTŘÍK	845
VĚCNÝ REJSTŘÍK	874
SEZNAM CIZÍCH SLOV	880
SEZNAM VAH, MĚR A MINCÍ	901